

Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΑΛΕΠΙΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΟΡΧΙΔΕΕΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑ

Οι δύο χώρες φιλοξενούν συνολικά σχεδόν 400 διαφορετικά είδη, αρκετά από αυτά κοινά, μεγάλο όμως μέρος του κοινού αγνοεί την ύπαρξή τους. Πολλά από τα είδη αυτά εμφανίζονται μόνο στην ανατολική Μεσόγειο και είναι ενδημικά των δύο χωρών, με περιορισμένη εμφάνιση και μικρούς πληθυσμούς. Σήμερα, οι άγριες ορχιδέες και στις δύο χώρες αντιμετωπίζουν σημαντικές απειλές από παράγοντες όπως η καταστροφή των βιοτόπων τους και η παράνομη συλλογή για την παρασκευή σαλεπιού.

Για την παρασκευή ενός κιλού σκόνης σαλεπιού απαιτούνται 1.000-4.000 βολβοί άγριων ορχιδεών. Για την ετήσια κατανάλωση σαλεπιού στην Τουρκία, που είναι 45 τόνοι, καταστρέφονται κάθε χρόνο περίπου 45-180 εκατομύρια φυτά. Ενώ από το 1974 έχει απαγορευτεί η εμπορία βολβών, ακόμη συνεχίζουν να εισάγουν σαλέπι σε μορφή σκόνης πολλές Αραβικές χώρες, η Γερμανία, η Ελβετία, η Αυστραλία, η Βουλγαρία η Ρωσία και το Αζερμπαϊτζάν. Ως τώρα στην Ελλάδα η παραγωγή σαλεπιού ήταν τοπική και περιορισμένη, τα τελευταία όμως χρόνια αυξάνεται, καθώς προβάλλεται πλέον ως παραδοσιακό προϊόν, προσθέτοντας μια ακόμα απειλή για τις άγριες ορχιδέες μας.

Η εναρκτήρια συνάντηση του έργου ICON, που έχει ως στόχο την προστασία των άγριων ορχιδεών μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Αττάλεια της Τουρκίας μεταξύ 11-13 Μαρτίου 2016. Δύο στελέχη της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης, που είναι εταίρος στο έργο, συμμετείχαν στην συνάντηση.

Η πρώτη μέρα ολοκληρώθηκε στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Akdeniz της Αττάλειας αφιερωμένη σε θέματα οργάνωσης και συντονισμού του έργου, και σε συνάντηση με τον Αντιπρύτανη κύριο Beykan Cizel. Τη δεύτερη ημέρα οι συμμετέχοντες επισκέφτηκαν περιοχές στην παραλιακή περιοχή ανατολικά της Αττάλειας, νότια της Οροσειράς του Ταύρου. Με την βοήθεια του Gökhan Deniz, βοτανικού από το Πανεπιστήμιο της Αττάλειας, εντόπισαν ορχιδέες της νότιας Τουρκίας μεταξύ τους και το σπάνιο ενδημικό είδος της περιοχής *Ophrys climacis*. Κατά την επίσκεψη, σε αρκετές θέσεις που οι βοτανολόγοι της περιοχής γνώριζαν καλούς πληθυσμούς ορχιδεών δεν βρέθηκαν φυτά, αλλά μόνο ίχνη συλλογής των βολβών τους, κάτι που δείχνει την ένταση και έκταση του προβλήματος της παράνομης συλλογής δια το σαλέπι.

Την Κυριακή 13 Μαρτίου ολοκληρώθηκαν οι οργανωτικές διαδικασίες του έργου. Στελέχη της ομάδας του έργου επισκέφτηκαν επίσης τις εγκαταστάσεις της EXPO 2016, η οποία οργανώνεται στην Αττάλεια από τις 23 Απριλίου ως και τις 30 Οκτωβρίου 2016. Το θέμα της έκθεσης είναι «Παιδιά και Λουλούδια» και αναμένεται να την επισκεφτούν πάνω από 8 εκατομμύρια επισκέπτες. Οι διοργανωτές συμφώνησαν να εκπροσωπηθεί το έργο στην έκθεση με δράσεις που θα αφορούν ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των επισκεπτών και ιδιαίτερα των παιδιών σχετικά με την προστασία των άγριων ορχιδεών.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Συντονιστή του έργου στην ΕΕΠΦ Χρήστο Γεωργιάδη cgeorgiadis@gmail.com

Σημείωση για τους συντάκτες:

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Διάλογος της Κοινωνίας των Πολιτών μεταξύ Ευρώπης και Τουρκίας (Civil Society Dialogue between Europe and Turkey) και υλοποιείται από το Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Τουρκίας. Συντονιστής είναι η Γερμανική μη κυβερνητική οργάνωση Sails-For-Science Foundation και σε αυτό συμμετέχει επίσης εκτός της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης και η μη κυβερνητική οργάνωση Association for the Conservation of Antalya Orchids and Biodiversity από την Αττάλεια της Τουρκίας. Επίσης συνεργάζονται οι φορείς IUCN Orchid Specialist Group (Ελβετία), Royal Botanic Gardens, Kew (Μεγάλη Βρετανία) και Smithsonian Environmental Research Centre (ΗΠΑ).

Φωτογραφία 1 : Η ομάδα του έργου κατά την επίσκεψη στις εγκαταστάσεις της EXPO 2016 (Φωτ. Νίκος Πέτρου).

Φωτογραφία 2 : Η ενδημική *Ophrys climacis* (Φωτ. Νίκος Πέτρου).

Φωτογραφία 3 : Στέλεχος της ΕΕΠΦ καταγράφει το μέγεθος της ζημιάς από την εκρίζωση άγριων ορχιδεών (Φωτ. Νίκος Πέτρου).